ואיבעים אימא רב דאמר. אם זרק הורלה: כרבי יהושע. דאית

ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש וגו' ועוד בעי תנופת

זרוע בשלה אלמא לריך שיהא בשר

טהור בשעת זריקה שיהא ראוי למלוה

האמורה בו: ואם זרק הורלה. דהני לא

ליה אכילת פסחים לא מעכבא: שלמי נזיר תחילתן לאכילה דבעי שילוח שערו תחת הדוד שהשלמים מתבשלין בו כדכתיב (במדבר ו)

המקדש הלכה יב:

תורה אור השלם

וְזְרַק הַכֹּהֵן אֶת הַדְּם עַל מְזְבַח יְיָ פֶתַח אֹהֶל

בַּל בִּוְבַּוּ יְּיֶ בֶּנֵנוּ אֹנֶיל מוֹעֵד וְהִקְּטִיר הַחֵלֶב לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיִּיָ:

2. וְכֹל אֲשֶׁר יִגַע עַל פְּנֵי הַשְּׂרֶה בַּחֲלָל חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ בְעֶצֶם אָדְם אוֹ

3. והבשר אשר יגע בכל

טָמֵא לֹא יַאָבֵל בְּאֵשׁ יִשְּׂבִרףְ וְהַבְּשָׂר כְּל טְהוֹר יִשְּׂברף וְהַבְּשָׂר כְּל טְהוֹר

יאכל בשר: ויקרא זיט

מוסף תוספות

כך. תוס׳ שאנץ.

רבינו חננאל

ואי בעית אימא רב דאוקמה למתני׳ לכתחלה

אכל דיעבד אם זרק הורצה

יהושע אומר נזיר ועושה

פסח נטמא בשר וחלב קיים אינו זורק את הדם

נטמא חלב ובשר קיים

י וורק את הדת ואת זרק

. זורצה נטמאו בעלים במת

לא יזרק ואם זרק הורצה.

ובמוקדשין אינו כן אע״פ שנטמא בשר וחלב קיים

זורק את הדם. תניא ר׳

[ובמנחה] פי׳ ובמנח(ו)ת

יזרק, מהו דתימא כי גופיה

. דזבח דמיא קמ"ל דלא.

. אסיקנא ואי כתב רחמנא

לריח ניחוח הוה אמינא

כל העולין ואפילו מנחה,

מתני' נטמא קהל או

יעשה בטומאה כו׳. ת״ר

הרי שהיו ישראל טמאין וכהנים וכלי שרת טהורין

או שהיו ישראל טהוריז

י וכהויה וכלי שרה ממאיז

ציבור חלוק. אמר רב חסדא לא שנו כלי שרת

טמאין יעשו בטומאה אלא

בסכין שנטמאת בטמא מת, דרחמנא אמר בחלל חרב דחרב הרי הוא

כחלל, ומטמאה הסכין

. לאדם, דכי קא מתעביד

בטומאת הגוף מתעביד.

דתניא בשאר ספרי דבי

רר מגיד שהחרר ממאה

רובו או שהיו טמאין והקהל

שט אומר כל הזכחים

ויקרא יז ו

עמ.

מסורת הש"ם

בא א מיי׳ פ״א מהלכות בזיך ועושה פסח נטמא בשר וחלב קיים אינו זורק כו'. ריכ״א פסולי מוקדשין הלכה ל: אומר דלא גרס נזיר דאין חילוק בזה בין נזיר לשאר כ: נב ב ג ד מיי׳ פ״ו קרבנות ומה שפירש רש"י דבעי שילוח שערו תחת הדוד אין נראה מהלכות ק״פ הלכה א ופ״ד מהלכות ביאת שיהא עיכוב ומה שפי' נמי משום תנופה הא כל שאר שלמים נמי

בעו תנופה ולא אשכחן תנא דאית ליה תנופה בנזיר מעכבת אלא ר"א בג ה מיי׳ פ״ז מהלכות בג ה מייי פייו מה ק"פ הלכה ט: גד ו שם הלכה ב: בסוף ג' מינים (מיר דף מו.) ובתוספתא לא גרס נזיר:

אן שהיו כהנים ממאים יעשו במומאה. אע"פ שיכולין ליזהר שלא יגעו בבשר כיון דאישתראי ° טומאת אימורים אישתראי נמי

טומאת בשר דאמר במי שהיה טמא (לקמן דף נו.) כל היכא דאישתראי טומאת בשר אישתראי טומאת לימורים משמע שהם שוים:

אלא שנשמא סכין בשמא מת בו'. תימה ®א"כ מאי אפי׳ דקאמר היינו רישא ממש היו ישראל טהורים וכהנים וכלי שרת טמחים כיון דמיטמא גברא מחמת סכין: במומאת הגוף דככרת מיתעביד. וא״ת

ישחוט בסכין ארוכה ולא יצטרך ליכנס לעזרה אי נמי יאחוז הסכין בפשוטי כלי עך וישחוט ואומר ר"י דאין פנאי לכל הפסחים לשחוט בענין זה א ואף

להביא סכינים אחרים אין פנאי: וטמאין

שאין בשר אשכחן חלב יותרת הכבד ושתי כליות מנא לן היכא אמרינן דזרקינן מרקתני ובמנחה אע"פ שכולה קיימת לא יזרוק מנחה הוא דלא אבל יותרת הכבד ושתי הכליות שפיר דמי מנא לן רבי יוחנן דידיה אמר אמר קרא לריח ניחוח כל שאתה מעלה לריח ניחוח ואיצמריך למכתב חלב ואיצמריך למכתב ריח ניחוח דאי כתב רחמנא חלב הוה אמינא חלב אין יותרת הכבר ושתי הכליות לא כתב רחמנא לריח ניחוח ואי כתב רחמנא לריח ניחוח הוה אמינא כל העולין לריח ניחוח ואפי' מנחה כתב רחמנא חלב: בותני' -נממא קהל או רובו או שהיו הכהנים ממאים והקהל מהורים יעשו במומאה נממא מיעום הקהל המהורין עושין את הראשון והממאין עושיו את השני: גמ' ת"ר הרי שהיו ישראל ממאין וכהנים וכלי שרת מהורין או שהיו ישראל מהורין וכהנים וכלי שרת ממאין ואפילו ישראל וכהנים מהורין וכלי שרת ממאין יעשו במומאה $^{
ho}$ שאין קרבן ציבור חלוק אמר רב חסדא $^{
ho}$ לא שנו אלא שנממא הסכין בממא מת דרחמנא אמר ²בחלל חרב ®חרב הרי הוא כחלל וקא מטמא לגברא דמעיקרא כי מיתעביד °בטומאת הגוף דכרת קא מיתעביד -ּאבֹל נטמא הסכין בטומאת שרץ דבשר הוא דמטמיא ליה לגברא לא מטמיא ליה מהורין עביד ממאין לא עביד מומב יאכל במומאת בשר בלאו ואל יאכל בשר במומאת הגוף שהוא בכרת אלמא קסבר רב חסדא יימומאה דחויה היא בציבור וכן אמר ר' יצחק מומאה דחויה היא בציבור ורבא אמר אפילו ממאין נמי עבדי מאי מעמא דכתיב והבשר אשר יגע בכל ממא לא יאכל באש ישרף והבשר כל מהור יאכל בשר "כל היכא דלא קרינן ביה והבשר אשר יגע בכל ממא לא יאכל לא קרינן ביה והבשר כל מהור יאכל בשר כל היכא דקריגן ביה והבשר אשר יגע בכל ממא לא יאכל קריגן ביה והבשר כל מהור יאכל בשר ∘איתמר הרי שהיו ישראל מחצה מהורין ומחצה ממאין רב אמר מחצה על מחצה כרוב ורב כהגא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב רב אמר מחצה על מחצה כרוב ∞יהללו עושין לעצמן והללו עושין לעצמן ור״כ אמר מחצה על מחצה אינו כרוב מהורין עושין את הראשון וממאין עושין את השני איכא ראמון אמר רב כהנא מחצה על מחצה אינו כרוב מהורין עושין את הראשון

ואיבעית אימא רב דאמר כר' יהושע ¢דתניא רבי יהושע אומר ואו כל הזבחים שבתורה בין שנטמא בשר וחלב קיים בין שנטמא חלב ובשר קיים זורק את הדם נזיר ועושה פסח נטמא חלב ובשר קיים זורק את הדם נטמא בשר וחלב קיים אין זורק את הדם ואם זרק הורצה נטמאו הבעלים במת לא יזרוק ואם זרק לא הורצה: במוקדשין אינו כן וכו': מתניתין מני רבי יהושע היא סדתניא רבי יהושע אומר "כל הזבחים שבתורה שנשתייר מהן כזית בשר או כזית חלב זורק את הדם כחצי זית בשר וכחצי זית חלב אין זורק את הדם ובעולה אפילו כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדם מפני שכולה כליל ובמנחה אע"פ שכולה קיימת לא יזרוק

ימנחה מאי עבידתה אמר רב פפא מנחת נסכים סלקא דעתך אמינא כיון דקא אתיא מכר זבח כגופיה דובח דמי קמ"ל חלב מנא

לן אמר ר' יוחנן משום ר' ישמעאל וממו בה משום רבי יהושע בן חנניה דאמר קרא

מעכבי: נטמחו בעלים במת. דלה חזו למיכל לאורתא דטומאתן שבעה: ואם זרק לא הורלה. דאע"ג דאכילתו לא מעכבא גברא דחזי לאכילה בעינן ורחמנא דחייה לטמא נפש לפסח שני ובנזיר נמי כתיב (שם) כי ימות מת עליו וגו׳ דסותר את נזירותו: חלי זים בשר וחלי זים חלב אין זורק יוהקטיר החלב לריח ניחוח לה' חלב אע"פ

הדם. דאכילת אדם ואכילת מזבח לא מלטרפין: אפי׳ כולה קיימת לא יורוק. את הדם עליה: מנחה מאי עבידתיה. בזריקת דם: מנחת נסכים. הבאה עם הזבח מהו דתימא כזבח דמיא ותיהוי במקום זבח להכשיר את הדם: חלב מנא לן. דהוי שיור להכשיר זריקת דם: והקטיר החלב. גבי זריקת לם כתיב דכתיב וזרק הכהן את הדם וגו' עד והקטיר החלב לריח ניחוח: יותרת הכבד ושתי הכליות מנא לן. מדאיצטריך ליה למיתני מנחה לא הויא שיור מכלל דסבירא ליה דהני דגופיה דובח נינהו הוי שיור: אמר קרא. בהאי קרא גופיה והקטיר החלב לריח ניחוח: בותבר' יעשו בטומאה. ואפי׳ טמאין יחידין דהא פסח דטהורין גופיה בטומחה חמי משום כהנים: גמ' שאין קרבן לבור. הבא בטומאה חלוק מאחר שקרבן רובן בא בטומאה אף היחיד עושה בטומאה: לא שנו. דמשמע משום טומאת כלי שרת עבדי כולהו בטומאה: אלא שנטמא סכין בעמה מת. שהוא אב העומאה דנעשה אף הסכין אב הטומאה לטמא אדם: דרחמנא אמר בחלל חרב.

למידרש מיניה דכלי מתכת המיטמא במת נעשה כיולא בזה שנגע בו: טומאה דחויה היא בלבור. בקושי הותרה וכל כמה דאפשר לאהדורי אטהרה או אטומאה קלה מהדרינן: קרינא ביה והבשר כל טהור יאכל

בשר. ולא טמא: הללו עושין לעלמן. בטהרה והללו עושין לעלמן בטומאה. טהורים לא עבדי בטומאה דהוי כרוב ורוב טהורין לא עבדי בטומאה וטמאין לשני לא מידחו משום דהוו

נמי רובא ורובא לשני לא מידחו: טהורין עושין הראשון. בטהרה דאי נמי מיעוטא נינהו אית להו למעבד הראשון בטומאה וכל שכן כי עבדי בטהרה שפיר דמי: וטמאין עושין את השני. דכיון דאינן כרוב

נידונין כמיעוט ונידחין לשני:

וסענותו בו). כחצי זית בו' אין זורק את הדם. שאין אכילה והקטרה מלטרפין (שם) שאין אכילת אדם ואכילת מובח מלטרפין, זריקת דם אינה זית בו' אין זורק את הדם. שאין אכילה והקטרה מלטרפין (שם) שאין אכילת אדם ואכילת מובח מלטרפין, זריקת דם אינה אלא להתיר אימורים למזבח וכשר לאדם, וכיון דאבדו שניהם זריקה למה (מנחות מ.). ובעולה. דלית בה אכילת אדם (מעילה ם:) דנין נשר בין חלב חלכה למוצח סלקי, מלטרסים (מנחות v). ובמנחה אע"פ שכולה קיימת. ואין שם כלום מן הבשר, לא ארוק (מעילה 10:). מגחה מאי עבידתה. מאי זכיקת דם איכא במנחה ובחים קטי מנחות שם). מגחת נסכים. כלומר האי דקאמר ובמנחה אפילו כילהו קיימא כו' באותה מנחה הבאה בנסכים קאמר, כדכתיב ומנחתם סולח וגו' (מעידה 10) שבאה עם הזכח ואכד בשר הזכח והמנחה קיימת לא יזרוק את הדם בשבילה דלאו גופא דוביחה הוא (זבחים קט: ובעי־ז מנחות 20). כלקא דעתך אמינא כו' כגופיה דובח דמי. דמיהוי במקום גשר כאילו נשמייר בשר (מנחות בו). ואע"ג דלא נשתייר מן הבשר כלום יזרוק עליה את הדם, קמ"ל דלא (מעידה 21). בחלל חרב. הקיש חרב לאלל, מחכת שנגע במח הרי הוא אבי אבות הטומאה כמת עצמו, ושנע בטמא מת הרי הוא אב הטומאה כמוהו, גזיכת הכתוב הוא במתכת אצל טומאת מת ולא אצל שאר טומאות (עניר יד:) טומאות של מת הראויות לטמא כלי, כגון מת והטגע בו דהוי מיהא אב הטומאה, אם גע בהם מתכות נעשה כיוצא בו, אבל ראשון ושני אין מטמאים כלים (חודיו ג.). טומאה דחויה היא בציבור. כלומר בקושי

וגוי. אלמא קסבר רב חסדא טומאה דחויה היא בצבור. ורבא [אמר] אפילו הטמאים טומאת הגוף נמי עבדי, כל היכא דקרינא ביה והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל הוא דבעינא והבשר כל טהור יאכל בשר, כלומר יאכלנו בסומאה. אבל היכא דהותרה טומאת בשר לא בעינן לדקדק על טומאת הגוף. איתמר הרי שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין, רב אמר מחצה על מחצה כרוב [טהורין] הללו עושין לעצמן בטהרה

בראשון והללו עושין לעצמן בטומאה בראשון. רב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב טהורין עושין את הראשון והללו עושין את השני. איכא דאמרי רב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב טהורין עושין את הראשון

וממאין

אלא הבשר, אבל האדם לא, דאין כלי הבא מחמת שרץ מטמא אדם וכבר פירשנוה בפ"א. טהורין עושין הפטח טמאין אין עושין מוטב יאכל בטומאת בשר בלאו, שנאמר והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל, ואל יאכל בטומאת

מש שם ממוש עפט שינו של מכי משון של הן שממוש של החירה או המושה בברות במושה בברות במושה במושה במושה במושה במושה מושה בברות במושה במוש

הגוף שהוא בכרת, שנאמר והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר

לעיל סב. עו:, ב) זבחים כה: קט. מנחות ט. כו. מעילה טו: [בכורות לט: תוספתה פ"ו ה"ג מותחתת זבחים ח"ד ה"בו ד) ולקמן עמוד ב' מנחו' יד: טוג], ד) [לעיל יד: וש"נ], ו) [לקמן פ. יומא ו: ו: מו: ובחים לג.], ו) [כל היכא דקרינן ביה והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל הרינו ביה והבשר יאכל בשר וכל דלא קרינן וכו׳ דלא הרינו ביה וכו׳ כנ״ל וכ״ה

גליון הש"ם

בילקוטן, ה) חולין כט.,

ט) ולקמן פ.ז,

וב" במומאת הגוף דבברת. עי' ר"ש פ"ל מ"ד דאסלות: תום' ד"ה שהיו וכו' שלא בבשר. ולא זכיתי לעמוד על עומק דבריהם הקדושים הא אין ההיתר מנד טומאת בשר שהוא בלאו רק משום דטומאת גברא דהוא בכרת ואם כן גבוט דיהות בכות זמם כן לא תלי כלל ביכולים ליזהר בנגיעת בשר אם לא ואף אם זר ישחוט מכל מקום הזריקה מתעביד בטומחת הגוף דבכרת: שם ד"ה אוף לככלנו: שם אלא שנממא וכו' אם כן מאי אפילו. ק"ל סל נדינול שללח"ו סקשו יאו כריבור שנמון היאקשו דלשחוט בסכין ארוכה וכו׳ ואם כן זהו גופא החידוש דבכהנים טמאים א״א בלא לחיית כרת דהא ילטרכו לזרוק בטומאה אבל בסכין טמא ס"ד דלא לדחי דהא אפשר בסכין ארוכה והזורק יהיה כהן אחר שהוא טהור מכל מקום דחיא לכרם בחירונה דחוחפות כאן דאין פנאי ול״ע:

הגהות הגר"א

(א) גמ' כל הזבחים כו' זורק את הדם פסח נטמא חלב כו' כצ"ל:

מוסף רש"י

שנשתייר מהן. נשעת זריקה, אבל אם נטמא כל הל שלה וה שלה או שלה ה ועשית עולותיך דדרים . הבשר והדם, אם אין בשר ובובחים כתיב (דברים יב) תאכל, הוקיקן הכתוב זה לזה (שם קט.). כזית בשר. דאיכא כדי אכילת אדם או כזית חלב. דחיכה כדי הכילת מזכח (בכורות והקטיר החלב, אע"פ שאין נשר זורק עליו את הדס (זבחים קט:). זורק את הדם. דקרינא ביה הבשר